Cuprins

Prefață XI

Abrevieri XIII

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 50/2010 privind contractele de credit pentru consumatori 1

Art. Pag.

Capitolul I. Obiect, domeniu de aplicare și definiții 1-7 3

Secțiunea 1. Obiectul reglementării 1 3

§1. Introducere 4

§2. Noțiunea de „contract încheiat cu consumatorii” 6

§3. Noțiunea de „consumator” 8

§4. Criteriul „consumatorului mediu” 9

§5. Jurisprudență 10

§6. Principalii piloni ai protecției legale 10

6.1. Obligația de informare pre/ post-contractuală 11

6.2. Dreptul de retractare a consimțământului consumatorului 12

6.3. „Lista neagră” a clauzelor bancare abuzive 13

6.4. Interzicerea anumitor comisioane bancare 15

6.5. Limite legale pentru modul de calcul al dobânzii variabile 16

6.6. Dreptul de rambursare anticipată a creditului 17

6.7. Rigori privind publicitatea ofertei de credit. Indicarea unui „exemplu de calcul semnificativ” 18

§7. Ordinea publică de protecție 19

§8. Pierderea caracterului de contract real de către creditul bancar 20

Secțiunea a 2-a. Domeniul de aplicare al reglementării 2-7 22

§1. Domenialitate 24
1.1. Credite preafectate vs. credite de nevoi nenominalizate 25
1.2. Noțiunea de „contract de credit legat" 26
§2. Contracte exceptate 27
2.1. *Leasing-ul* şi locațiunea-vânzare 27
2.2. Descoperitul de cont rambursabil într-un interval de o lună 29
2.3. Creditul gratuit 30
2.4. Credite acordate de către angajator angajaților 32
2.5. Creditele profesionale încheiate cu firmele de investiții 32
2.6. Tranzacțiile judiciare. Contractele de credit judiciare 33
2.7. Termenele convenționale de grație fără costuri ataşate 33
2.8. Credite garantate prin gaj cu limitarea răspunderii juridice 34
2.9. Credite preferențiale de interes general 35
§3. Excepțiile menționate în Directiva 2008/48/CE. Deosebiri în raport cu textul legal național 36

Capitolul II. Informații şi practici preliminare încheierii contractului de credit 8-29 47
Secțiunea 1. Informații standard care trebuie incluse în publicitate 8-10 47
§1. Obligativitatea exemplului reprezentativ de calcul 50
§2. Utilizarea DAE ca factor de comparație al ofertelor de credit 51
§3. Exemple practice de publicitate înşelătoare/ cu potențial dolosiv 51
Secțiunea a 2-a. Informații precontractuale 11-20 53
§1. Noțiunea obligației de informare precontractuală 54
§2. Delimitări în raport cu obligația bancară de consiliere 56

§3. Delimitări în raport cu viciile de consimțământ (eroarea spontană/ eroarea provocată – dolul) 56
§4. Cerința temporală – intervalul legal facultativ de reflecție 58
§5. Cerințe materiale. Excesul de informație – specie a dolului.....59
§6. Uzul formularului european standardizat 61
§7. Adaptarea rigorilor informaționale la cazul intermediarilor de credit.....62
Secțiunea a 3-a. Cerințe precontractuale de informare pentru anumite contracte de credit sub forma „descoperit de cont" şi pentru anumite contracte specifice de credit.....21-29 84

Capitolul III. Obligația de a evalua bonitatea consumatorului şi accesul la bazele de date ..... 30-32.....100

Capitolul IV. Informații şi drepturi privind contractele de credit ..... 33-57.....104
Secțiunea 1. Dispoziții comune 33-45 105
§1. Comisioane bancare ilicite.....110
1.1. Iliceitatea comisionului de retragere din cont a sumelor împrumutate.....111
1.2. Interzicerea comisionului de depunere numerar pentru plata ratelor de credit 112
1.3. Interzicerea comisionului pentru schimbarea datei de scadență a ratelor 114
1.4. Caracterul ilicit al comisionului bancar autonom pentru schimbarea garanțiilor.....114
§2. Majorări ale costului creditului interzise 115
§3. „Lista neagră". Clauze reputate a fi abuzive.....116
§4. Reverberații juridice ale absenței negocierii – contractele de adeziune 118
§5. Sfera personală a reglementării legale 120
§6. Acțiuni ale asociațiilor de consumatori în reprimarea clauzelor bancare abuzive.....121

6.1. Avantaje procesuale 121
6.2. Acțiunile în apărarea unui interes colectiv 122
6.3. Acțiunile de grup (acțiuni în co-reprezentare) 124
§7. „Lista neagră" vs. „lista gri" a clauzelor abuzive – implicații în materie de probațiune 126
§8. Sancțiuni aplicabile – nulitatea relativă/ absolută vs. reputarea clauzei ca nescrisă 128
§9. Delimitări în raport cu remediile clasice – insuficiența soluțiilor fondate pe leziune, dol, eroare sau îmbogățire fără justă cauză în reglementarea Noului Cod civil 129
§10. Exemple de clauze bancare absolut abuzive 134
§11. Exemple de clauze bancare abuzive relative 137
§12. Jurisprudență 141
12.1. Absența negocierii clauzelor abuzive 141
12.2. Comisionul de risc – comision bancar ilicit 142
12.3. Caracterul abuziv al clauzei conform căreia „dobânda este variabilă în conformitate cu politica băncii" 143
12.4. Comisionul bancar de acordare a creditului – ilicit 145
12.5. Caracterul licit al clauzei de declarare a scadenței anticipate a creditului în cazul neplății ratelor lunare 146
12.6. Cesiunea creanței bancare către un cesionar – societate comercială 148
12.7. Clauză abuzivă. Asigurare de viață încheiată de bancă pentru riscul de deces al coplătitorului. Decesul împrumutatului – consecințe din perspectiva executării contractului 150
12.8. Clauză atributivă de competență în convenția de credit – clauză abuzivă 156
12.9. Clauză abuzivă – Ajustarea dobânzii pentru „schimbări semnificative pe piața monetară" 158

12.10. Clauză abuzivă. „Dobândă de referință variabilă" fără indicatori precişi 162
12.11. Caracterul abuziv al clauzei care stipulează o dobândă variabilă fără indicatori precişi, „în funcție de evoluția pieței monetare şi de politica de creditare a băncii" 164
Secțiunea a 2-a. Informații ce trebuie incluse în contractele de credit 46-49 215
Secțiunea a 3-a. Informații privind rata dobânzii aferente creditului 50-51 225
Secțiunea a 4-a. Obligații aplicabile în cazul contractelor de credit sub forma „descoperit de cont" 52-53 227
Secțiunea a 5-a. Contractele de credit pe durată nedeterminată 54-55 229
Secțiunea a 6-a. „Descoperitul de cont cu aprobare tacită" 56-57 233

Capitolul V. Dreptul de retragere şi dreptul de rambursare anticipată 58-59 237
Secțiunea 1. Dreptul de retragere 58-62 238
Secțiunea a 2-a. Dreptul de retragere în cazul contractelor de credit legate 63-65 252
Secțiunea a 3-a. Rambursarea anticipată 66-69 270

Capitolul VI. Cesiunea de drepturi 70-71 278

Capitolul VII. Dobânda anuală efectivă 72-76 287

Capitolul VIII. Anumite obligații ale intermediarilor de credit față de consumatori 77-78 297

Capitolul IX. Alte dispoziții 79-84 300

Capitolul X. Competență, sesizare şi control 85-89 307

Capitolul XI. Dispoziții tranzitorii şi finale ..... 90-96....326

Anexa nr. 1 343

Anexa nr. 2. Informații standard la nivel european privind creditul pentru consumatori.....**347**
Anexa nr. 3. Informații standard la nivel european privind creditul pentru consumatori [referitoare la „Descoperitul de cont", creditul pentru consumatori oferit de către anumite organizații de creditare (art. 5 din ordonanța de urgență) şi conversia datoriilor].....**353**

Bibliografie.....359

Index.....365